

معاهده
بین ژاپن و جمهوری اسلامی ایران در زمینه انتقال
محکومین به حبس

معاهده بین ژاپن و جمهوری اسلامی ایران در زمینه انتقال محکومین به حبس

ژاپن و جمهوری اسلامی ایران (که از این پس «طرفها» نامیده می‌شوند)؛
با تمایل به ارتقاء بیشتر همکاری بین المللی در
زمینه اجرای محکومیتها؛
با مدنظر قراردادن اینکه این همکاریها باید اهداف
عدالت و بازپروری اجتماعی محکومین را ارتقاء بخشند؛
با در نظر داشتن آن که این اهداف مستلزم آن است که
به افرادی که به دلیل ارتکاب جرم کیفری، در خارج از
کشور خود از آزادی محروم شده اند، باید این فرصت
داده شود که محکومیت خود را در جامعه خویش بگذرانند؛
و نظر به آن که این هدف میتواند با انتقال محکومین
به کشور متبوع خود به بهترین وجه تحقق یابد؛
به شرح زیر توافق نمودند:

ماده 1 تعاریف

از نظر این معاهده:

- الف - «محکومیت» به معنای هر مجازاتی است که در
برگیرنده محرومیت از آزادی، مقرر شده از جانب
دادگاه برای دوره زمانی محدود یا نامحدود به دلیل
جرم کیفری باشد؛
- ب - «محکوم» به معنای شخصی است که در مورد او
محکومیتی در قلمرو هر یک از طرفها وضع شده است؛
- پ - «حکم» به معنای تصمیم دادگاهی است که محکومیت را
صادر میکند؛
- ت - «دولت صادرکننده حکم» به معنای طرفی است که در
آن، در مورد شخصی که ممکن است منتقل شود یا منتقل
شده است، محکومیتی صادر گردیده است؛ و
- ث - «دولت اجراکننده حکم» به معنای طرفی است که
محکوم، به منظور گذراندن محکومیت خود ممکن است به
آن منتقل شود یا منتقل شده است.

ماده 2

اصول کلی

- 1- هر طرف تعهد می نماید طبق مفاد این معاهده، گسترده ترین میزان همکاری را در خصوص انتقال محکومین با طرف دیگر به عمل آورد.
- 2- محکوم برای گذراندن محکومیت صادر شده در مورد خود، میتواند طبق مفاد این معاهده از قلمرو دولت صادرکننده حکم به قلمرو دولت اجرا کننده حکم منتقل شود. به همین منظور، محکوم میتواند تمایل خود را به انتقال به موجب این معاهده به دولت صادرکننده حکم یا دولت اجرا کننده حکم اظهار نماید.
- 3- انتقال میتواند از جانب دولت صادرکننده حکم یا اجرا کننده حکم درخواست شود.

ماده 3

شرایط انتقال

- 1- محکوم فقط تحت شرایط زیر به موجب این معاهده میتواند منتقل شود:
 - الف) چنانچه ژاپن، دولت اجرا کننده حکم باشد، محکوم تبعه ژاپن و هر شخص دیگری باشد که در حیطه شمول قانون آن کشور در خصوص انتقال فراملی محکومین قرار میگیرد؛
 - چنانچه جمهوری اسلامی ایران دولت اجرا کننده حکم باشد، محکوم تبعه ایران، به گونه تعریف شده در قانون مدنی ایران باشد؛
 - ب) حکم قطعی باشد؛
 - پ) چنانچه در زمان دریافت درخواست انتقال، حداقل شش ماه از محکومیت محکوم باقی مانده باشد؛
 - ت) چنانچه محکوم نسبت به انتقال رضایت داده باشد؛
 - ث) چنانچه فعل یا ترک فعلی که محکومیت بر اساس آن صادر شده است، طبق قانون دولت اجرا کننده حکم، جرم کیفری تلقی شود یا اگر در قلمرو آن ارتکاب یابد، جرم کیفری محسوب شود؛ و
 - ج) چنانچه دولتهای صادرکننده حکم و اجرا کننده حکم با انتقال موافقت نمایند.
- 2- طرفها میتوانند حتی اگر باقیمانده مدت محکومیتی که قرار است توسط محکوم سپری شود، کمتر از مدت

مشخص شده در جزء (پ) بند (1) فوق باشد، با انتقال موافقت نمایند.

ماده 4

امتناع از انتقال

چنانچه انتقال محکوم به حاکمیت، امنیت، نظم عمومی یا دیگر منافع ضروری هر یک از طرفها خدشه وارد نماید، درخواست انتقال رد خواهد شد.

ماده 5

تعهد به تامین اطلاعات

1- دولت صادرکننده حکم، محتوای این معاهده را به آگاهی هر محکومی خواهد رساند که این معاهده ممکن است در مورد او اعمال گردد.

2- چنانچه محکوم تمایل خود را به انتقال به موجب این معاهده به دولت صادرکننده حکم اظهار نموده باشد، دولت صادرکننده حکم بی درنگ پس از قطعی شدن حکم، مراتب را به آگاهی دولت اجراکننده حکم خواهد رساند.

3- اطلاعات مزبور شامل موارد زیر خواهد بود:
(الف) نام کامل، تاریخ و محل تولد محکوم؛
(ب) نشانی محکوم در دولت اجراکننده حکم، در صورت وجود؛

(پ) شرح وقایعی که محکومیت بر اساس آن صادر شده است؛ و

(ت) ماهیت، طول مدت و تاریخ آغاز محکومیت.

4- دولت صادرکننده حکم بنا به درخواست دولت اجراکننده حکم، اطلاعات موضوع بند (3) فوق را به آن دولت اجراکننده حکم ارائه خواهد داد.

5- محکوم از هر اقدام اتخاذ شده از جانب دولت صادرکننده حکم یا اجراکننده حکم به موجب بندهای پیشین این ماده و همچنین هر تصمیم اتخاذ شده از جانب هر یک از دولتها در مورد درخواست انتقال خود، به صورت کتبی آگاه خواهد شد.

ماده 6

درخواستها و پاسخها

1- درخواستهای انتقال و پاسخها به صورت کتبی صورت خواهد گرفت.

2- درخواستها از جانب مرجع صلاحیت دار دولت درخواست کننده برای مرجع صلاحیت دار دولت درخواست شونده از طریق مجاری دیپلماتیک ارسال خواهند شد. پاسخها نیز از طریق همان مجاری ارسال خواهند شد.

3- از نظر این ماده، مرجع صلاحیت دار ژاپن، وزارت دادگستری و مرجع صلاحیت دار جمهوری اسلامی ایران، وزارت دادگستری خواهد بود.

4- دولت درخواست شونده بی درنگ دولت درخواست کننده را از تصمیم خود، مبنی بر پذیرش یا رد درخواست انتقال، آگاه خواهد نمود.

ماده 7

اسناد تکمیلی

1- دولت اجراکننده حکم در صورت درخواست دولت صادرکننده حکم، موارد زیر را به آن ارائه خواهد نمود:

(الف) سند یا شرحی دال بر اینکه محکوم، تبعه دولت اجراکننده حکم است، یا چنانچه ژاپن دولت اجراکننده باشد، محکوم، فردی است که در جزء (الف) بند (1) ماده (3) پیش بینی شده است؛ و

(ب) نسخه ای از قانون مربوط دولت اجراکننده حکم که مقرر میکند فعل یا ترک فعلی که محکومیت به موجب آن در دولت صادرکننده حکم صادر شده است، طبق قوانین دولت اجراکننده حکم، جرم کیفری تلقی میشود یا اگر در قلمرو آن ارتکاب یابد، جرم کیفری محسوب خواهد شد.

2- چنانچه انتقال درخواست شود، دولت صادرکننده حکم اسناد زیر را در اختیار دولت اجراکننده حکم قرار خواهد داد، مگر آن که هر یک از دولتها طبق بند (2) ماده (6) قبلاً دولت دیگر را از مخالفت خود با انتقال آگاه کرده باشد:

(الف) تصویر حکم و قانون مستند صدور آن؛
(ب) شرحی مبنی بر میزان محکومیت تحمل شده، از جمله اطلاعاتی در خصوص هرگونه بازداشت پیش از محاکمه،

عفو و هر عامل دیگر مربوط به اجرای محکومیت؛
(پ) شرحی حاوی رضایت به انتقال موضوع جزء (ت) بند (1) ماده (3)؛ و

ت) در صورت اقتضاء، هرگونه گزارش اجتماعی یا پزشکی در مورد محکوم، اطلاعاتی پیرامون درمان وی در دولت صادرکننده حکم و هرگونه توصیه در مورد درمان بیشتر وی در دولت اجراکننده حکم.

3- هر دولتی می تواند پیش از مبادرت به درخواست انتقال یا اتخاذ تصمیم در مورد موافقت یا عدم موافقت با انتقال، درخواست کند که هریک از اسناد یا شرح های موضوع بندهای 1 یا 2 فوق در اختیار آن قرار گیرد.

ماده 8

رضایت و تایید آن

1- دولت صادرکننده حکم اطمینان حاصل خواهد کرد محکومی که طبق جزء (ت) بند (1) ماده (3) به انتقال رضایت داده، این امر را به صورت داوطلبانه و با آگاهی کامل از پیامدهای حقوقی آن ابراز داشته است. نحوه ابراز رضایت مزبور تابع قانون دولت صادرکننده حکم خواهد بود.

2- دولت صادرکننده حکم به دولت اجراکننده حکم این فرصت را خواهد داد تا از طریق کنسول یا هر مقام دیگر تعیین شده از سوی دولت اجراکننده حکم تایید نماید که رضایت طبق شرایط مندرج در بند (1) فوق ابراز گردیده است.

ماده 9

اثر انتقال برای دولت صادرکننده حکم

1- تحویل گرفتن محکوم توسط مقامهای دولت اجراکننده حکم، اثر تعلیقی بر اجرای محکومیت در دولت صادرکننده حکم خواهد داشت.

2- چنانچه دولت اجراکننده حکم تشخیص دهد که اجرای محکومیت تکمیل گردیده است، دولت صادرکننده حکم نمی تواند دیگر محکومیت را اجرا کند.

ماده 10

اثر انتقال برای دولت اجراکننده حکم

1- دولت اجراکننده حکم با اتخاذ اقدامات لازم طبق قوانین و مقررات خود، اجرای محکومیت را ادامه خواهد داد.

2- اجرای مستمر محکومیت پس از انتقال، تابع قوانین و مقررات دولت اجراکننده حکم از جمله قوانین و مقررات حاکم بر شرایط حبس یا سایر اشکال سلب آزادی و نیز قوانین و مقرراتی خواهد بود که کاهش مدت حبس یا دیگر اشکال سلب آزادی از طریق عفو مشروط یا غیره را پیش بینی می کنند.

3- دولت اجراکننده حکم به ماهیت حقوقی و مدت محکومیت تعیین شده از جانب دولت صادرکننده حکم ملتزم خواهد بود.

4- با این وجود چنانچه این محکومیت به لحاظ ماهیت یا مدت مغایر با قوانین دولت اجراکننده حکم باشد، یا قوانین آن، چنین مقرر دارد، آن دولت میتواند با اتخاذ اقدامات لازم طبق قوانین و مقررات خود، مجازات اعمال شده در دولت صادرکننده حکم را با مجازات تعیین شده در قوانین خود برای جرم مشابه تطبیق دهد. مجازات تطبیق داده شده از لحاظ ماهیت و مدت تا حد ممکن با مجازات وضع شده در دولت صادرکننده مطابقت خواهد داشت. این مجازات از نظر ماهیت و مدت، شدیدتر از مجازات وضع شده در دولت صادرکننده حکم نخواهد بود.

ماده 11

عفو، بخشودگی و تخفیف

هریک از طرفها میتواند عفو، بخشودگی یا تخفیف محکومیت را طبق قانون اساسی، قوانین و مقررات خود اعطاء نماید.

ماده 12

تجدیدنظر در رای

فقط دولت صادرکننده حکم حق تصمیم گیری در خصوص درخواست تجدیدنظر در حکم را خواهد داشت.

ماده 13

خاتمه اجرا

دولت اجراکننده حکم به محض آنکه دولت صادرکننده حکم هر تصمیم یا اقدامی را به آگاهی آن برساند که در نتیجه آن قابلیت اجرایی محکومیت متوقف می شود اجرای محکومیت را خاتمه خواهد داد.

ماده 14

اطلاعات در خصوص اجرا

دولت اجراکننده حکم اطلاعات زیر را در خصوص اجرای محکومیت در اختیار دولت صادرکننده حکم قرار خواهد داد:

- الف) چنانچه تشخیص دهد که اجرای محکومیت پایان یافته است.
- ب) چنانچه محکوم پیش از تکمیل اجرای محکومیت، از بازداشت فرار کرده باشد؛ یا
- پ) چنانچه دولت صادرکننده حکم گزارش ویژه ای را در مورد اجرای محکومیت درخواست نماید.

ماده 15

زبان و هزینه ها

- 1- درخواست انتقال و اطلاعات و اسناد موضوع بند (2) تا (4) ماده (5) و ماده (7) به زبان طرفی که خطاب قرار گرفته است یا به زبان انگلیسی تنظیم خواهد شد.
- 2- هر گونه هزینه انجام شده در اجرای این معاهده بر عهده دولت اجراکننده حکم خواهد بود، مگر هزینه هایی که منحصراً در قلمرو دولت صادرکننده حکم صورت گرفته باشد. با این وجود دولت اجراکننده حکم میتواند تمام یا بخشی از هزینه های انتقال را از محکوم مطالبه نماید.

ماده 16

رایزنی

- 1- طرفها بنا به درخواست یکی از طرفها، در خصوص تفسیر و اجرای این معاهده رایزنی خواهند نمود.
- 2- هر یک از طرفها میتواند در هر زمان به منظور اصلاح این معاهده درخواست رایزنی با طرف دیگر را بنماید.
- 3- هر یک از طرفها، طرف دیگر را از اصلاح قوانین خود، موضوع جزء (الف) بند (1) ماده (3) آگاه خواهد کرد.

ماده 17

لازم الاجرا شدن و خاتمه

1- این معاهده در سی امین روز پس از تاریخی لازم الاجرا خواهد شد که در آن، طرفها به منظور اطلاع رسانی به یکدیگر مبنی بر اینکه الزامات قانون اساسی مربوط به خود را که برای اعتبار بخشیدن به این معاهده ضروری است، رعایت کرده اند، یادداشت های دیپلماتیک را مبادله می نمایند.

2- این معاهده در مورد اجرای محکومیت های صادر شده پیش یا پس از لازم الاجرا شدن آن، قابل اعمال خواهد بود.

3- هر یک از طرفها میتواند در هر زمان این معاهده را بوسیله یادداشت کتبی به طرف دیگر از طریق مجاری دیپلماتیک خاتمه دهد. خاتمه پس از سپری شدن یکصد و هشتادمین روز از تاریخ ارسال یادداشت، نافذ خواهد شد.

4- این معاهده در خصوص اجرای محکومیت محکومانی که طبق مفاد آن، پیش از تاریخ خاتمه انتقال یافته اند، کماکان اعمال خواهد شد.

برای گواهی مراتب فوق، امضاءکنندگان زیر که از طرف دولتهای متبوع خود به طور مقتضی مجاز شده اند، این معاهده را امضاء نموده اند.

این معاهده در دو نسخه به زبانهای ژاپنی، فارسی و انگلیسی که تمامی آنها از اعتبار یکسان برخوردار می باشد، تنظیم گردید و در توکیو در تاریخ 19 دی 1393 هجری شمسی برابر با 9 ماه اول سال 27 هئی سئی برابر با 9 ژانویه 2015 میلادی و در تهران در تاریخ 20 دی 1393 هجری شمسی برابر با 10 ماه اول سال 27 هئی سئی و برابر با 10 ژانویه 2015 میلادی و امضا گردید. در صورت بروز هرگونه اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف دولت جمهوری اسلامی
ایران

از طرف دولت ژاپن

مصطفی پورمحمدی

岸田文雄